

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebej znižana. — Za oznanila (Inserate) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpslati.

Štev. 22.

V Ptuj v nedeljo dne 1. novembra 1903.

IV. letnik.

Našim naročnikom.

Naše cenjene naročnike, katerim smo poslali v najnjem času poštne vložne liste (Erlagscheine), prosimo, da nam naročnino kmalu vpošljejo, da bo naš list brez zadržka redno nadalje dobivali.

Na grobih.

List za listom je zgubil svojo prekrasno zeleno barvo, list za listom pada truden na tla, in mrzel jesenski veter ga oddrvi igraje k njegovim prejšnjim, na spopoln strohnelim tovarišem. V jutrah se vlačijo jesenska megla in le malokdaj še pošlje na nebo solnce, katera si želi počitka, jesensko solnce svoje življajoče žarke. Narava se pripravlja k spanju, k zimskemu počitku.

Kakor skoraj pri vseh svojih praznikih se ozira tudi v tem času naša sveta katoliška vera na prihodbe v naravi. Zato nam je podarila zopet v teh prekrasnih spominskih dan in to je praznik, katerega ravno sedaj obhajamo, praznik vseh svetnikov, praznik spomina vseh naših tistih, katere smo pokopali v hladno zemljo, želeč jim sladek počitek, smreč praznik naših mrtvih.

Nebroj luči gori na grobih in z resnimi obrazi mlado in staro med okinčanimi gomili, katera skrivajo v svoji priprosti neznanosti toliko nekonečnega upanja, toliko ljubezni, toliko sreče, nesreče, bolesti in veselja.

Eno gomilo pokriva starca, kateri si je želel po cel življenju, da bi mu smrt pripravila vsaj miren pokoj, na katerem bi si spočil, drugo zopet mladeniča, kateri je zaupno gledal v bodočnost in ka-

teremu je neusmiljena smrt pristigla vsa upanja, vse njegove sklepe!

Tukaj leži žena, izvrstna gospodinja, tam zopet deklica, katero je kakor mraz cvetljico ugonobil življenja yihar.

Ta blesteči kamen z zlatim napisom nam naznanja, da počiva pod njim človek, kateremu je podelila sreča dovolj posvetnega blaga in drugi leseni križec pa je morda zadnji spomin ubogega siromaka, kojega neusmiljen spremljevalec v življenju je bil glad!

In vsi ležijo tik eden drugega, bogati in revni, mladi in stari, srečni in nesrečni, in vsem goré enako blesteče luči!

Duhovnik, častitljiv starec pride na pokopališče in njegove resne besede spodbujajo poslušalce k spominu na mrtve in k ljubezni do živih.

Tukaj sem pridite vi vsi tisti, kateri sejate sovraštvo med sosede, tukaj sem vsi tisti, kateri povzročujete preganjanje med narodi! V grobu so vsi enaki, ker jih je pokosila ravno ista neusmiljena smrt, h čemu so si bili sovražniki v življenju?

In življenje je jako kratko!

Bog ve, ako ne bode od nas ta ali drugi ležal že v prihodnjem letu v globočini temne zemlje, Bog ve, ako ne bodejo prižigali čez leto že na našem gomilu sveč.

Odpustimo si toraj, ako se sovražimo med seboj, saj smo vsi enega in istega velikega očeta otroci, odpustimo si, ako se preganjamo, saj neha in konča vse naše sovraštvo, vse naše preganjanje par sežnjev globoko pod zemljo.

Ako se prepiraš s svojim sosedom radi koščeka zemlje, pomisli, da vama bode obema že v kratkem času morda še pretežka!

Zaradi nastalih tehničnih neprilik se je izdaja današnjega lista nekoliko zakasnila.

Ako sovražiš tvojega soseda radi tega, ker on govori drugi jezik kakor ti, pomisli, da mogoče že v par letih ne bodeta obadva govorila niti enega, niti drugega jezika.

Na grobih se hočemo zjediniti, na grobih si hočemo podati roke, na grobih hočemo pozabiti vse naše sovraštvo, vse nasprotstvo!

Saj nas ne bode tudi tedaj, ko nas bodejo zvale iz grobov angeljske trobente na večno sodbo, nikdar povpraševal Nebeški Sodnik, katere narodnosti smo, temveč povpraševal nas bode, koliko smo zakrivili proti njemu in proti našemu bližnjemu.

In ako bodemo postopali proti našemu bližnjemu tako, kakor nam je zaukazal naš največji ljubitelj Jezus Kristus, namreč da ga bodemo ljubili, potem se nam ni treba bati zadnje sodbe, potem nam bode tudi zemljica lahka.

Našim kmetom.

(Dalje.)

V današnjih dneh pač skoraj vse iz dežele sili v mesta, misleč si, da se tam zares sam med cedi. Temu pa ni nikakor tak. Kmečki fantje, katerim ni za domače delo, pustijo večkrat stariše doma, češ, trudita se vidva sama pri navadni vajini hrani, jaz pojdem v mesto, tam je veliki zaslužek in hrana je izvrstna, vsak dan si bodem lahko obračal po okrožniku pečenko. Oblečen bodem hodil, kakor gospod in dela bode malo!

Fant vedi, ako tako misliš, se grozno, grozno motiš. Mogoče je res v mestu hrana nekoliko boljša, mogoče bodeš zares hodil malo boljše oblečen, toda delati pa bodeš moral, verjami mi to, v mestu trikrat več, kakor pa na deželi. Povej mi le enega kmečkega sina, kateri bi si bil, zapustivši svoj dom, po mestih česar prihranil. Vsak je prišel do sedaj navadno rad in sicer prazen zopet domov, mogoče pa še povrh izprijen do dna srca, bolan na duši in na telesu.

Kmečka deklica, ne sili nikakor v mesto, ostani doma, bolje bode za tebe stokrat. Poznal sem neko

kmečko deklico, koje oče ni imel sicer posebno premoženja, toda ako so vsi skupaj delali, imeli vsi dovolj čednega oblačila. A Lenki, katera je bila zares lepo, zdravo in veselo kmečko dekle, nikoli ni nadalje ugajala kmečka noša, začela se je lišpati kinčati in njena mati je bila dovolj nespametna, da je to dopustila. Ker oče ni nikakor mogel dati denarja za židane robce in kitle na štirko, postala Lenka žalostna in je zgubila veselje do svojega kmekega stanu. Kako si toraj pomagati. Na misel pride, hajd v mesto v službo, tam si bodem prislužila dovolj za najkrasnejšo obleko.

S težkim srcem sta roditelja ustregla njeni želji in dekle je šlo v mesto. Ker je bila Lenka zares pridno in pametno dekle, se je kmalu nekaj naučila in zares si je prislužila toliko, da si je kupila lepo obleko. Toda s časom se je navolila enomernega in stnega dela, pa mislila si je naj bode kakor hoče, se ne bejše itak ne bode in ako se že vsega navolim, pa se omožim! Pri vodnjaku me vedno pričakuje lep mlad fin gospod, on je tako prijazen z menoj, da me Henrik, ta me bode gotovo vzal za ženo! In glej, par mesecih sta bila parček. Ne mož in žena, ker Henrik rekel, da ni treba, da bi se izdalo toliko denarja za ženitev, saj se da tako tudi živeti, saj se tako tudi lahko rada imata. — —

Da, en čas je šlo dobro! Henrik, kateri je imel dobro službo, je prinesel svoji mladi „ženi“ Lenki vsako soboto lepo svoto denarja domov. Toda neko soboto ga ni bilo več domov, tudi v nedeljo ne, še v pondeljek ne. Šla je vprašat za njim in zvedela je, da je bil iz svoje službe odpuščen in da se je odpeljal nihče ne ve kam. Ko je prišla Lenka domov, čakal jo je že postrežček, da bi mu izročila pohištvo, katero je njen ljubi Henrik bil prejšnji dan prodal. Vse so vzeli, Lenki ni nič drugega ostalo kakor malo, jokajoče, nago dete!

Toda v mestu se nahaja mnogo usmiljenih ljudi, posebno takih, kateri se radi usmilijo take mlade lepe „vdove“, kakor je bila naša Lenčka.

No, Lenčka je bila kmalu zopet „žena“. Seveda

Izseljevanje v Ameriko.

(Doživljaji iz zadnjih dnij.)

Potovanje je lepo, a vsak zna, da je za potovanje potreba denarja. Med našim slovenskim ljudstvom imamo tudi dosti popotnikov, samo da ti popotniki ne potujejo samo za zabavo. Njih potovanje jih vodi v Ameriko, kjer si morajo zaslužka iskati. Marsikateri teh Amerikancev se da bodisi temu ali onemu pregovoriti in pride na ta način agentom v roke, ki ga res v Ameriko odpravijo, a za kakšno ceno in s kakšno ladjo, o tem pa še govora ni. Navadno pa potem tudi ameriška vlada take popotnike nazaj pošlje in jih ne pusti v Ameriko. V pojasnilo naj služi sledeči slučaj, ki se je dogodil komaj pred nekoliko dnevi.

V Sevnici na Štajerskem prebiva neki krčmar z imenom Janez Kurent. Iz tamošnje okolice nabral je ta gospod Kurent nekoliko fantov in mož, vsega skupaj 26, ki so se namenili v Ameriko. Kurent jim je priporočal, naj se z ameriško linijo odpeljejo in jih tudi potem odposlal v Buchs na Švicarski meji. V Buchsu je namreč neki Louis Kajzer, ki biva v Bazlu, ustanovil agenturo za izseljevanje in je pooblastil ta-

mošnjega krčmarja Johana Büchel (Bihelj) in pa Mih. Pavlina da ga zastopata. Ta gospod Pavlin je bil prej pri Seuniku v Ljubljani v službi, pa je moral kar na naglo iz Ljubljane pobegniti in se ne sme več v Austriji prikazati. Ta dva zastopnika sta toraj teh 26 Slovencev v Buchsu sprejela, in njimi tudi vožnjo pogodila (172 gld.) in jih 8. septembra odposlala v Bazel. Iz Bazla so se potem odpeljali v Havre na Francoskem in ko so se drugi iz Havre naravnost odpeljali čez morje v New-York, moralo je teh 26 mož (med njimi je tudi pet mladoletnih, ki svojim vojaškim dolžnostim se niso zadostili) odpotovati v Southampton na Angleško; iz tega mesta so se potem peljali po železnici skoz celo Angleško v Liverpool in ko so tukaj tri dni čakali, odpeljali so se na ladiji od Kunardlinije v Ameriko.

Na morju so bili čez 10 dni in ko so prišli v Ameriko, morali so zopet nazaj v Evropo. Vseh teh 26 oseb se je pa zgodilo, da se odpeljejo z ameriško linijo, ki prevozi čez morje v 6 do 7 dneh in so v tej misli tudi pogodbo podpisali — a pogodba se je pa glasila na Kunardlinijo — in tako postopanje agentov nasproti slovenskim izseljencem je vse drugo prej, kakor pošteno imenovati.